

Doradztwo zawodowe
z perspektywy ucznia, rodzica,
pracodawcy z branż hotelarsko-
gastronomiczno-turystycznych
(ho-ga-tur) w Polsce

Doradztwo zawodowe z perspektywy ucznia, rodzica, pracodawcy z branż hotelarsko- gastronomiczno-turystycznych (ho-ga-tur) w Polsce

Raport nt. Doradztwo zawodowe z perspektywy ucznia, rodzica, pracodawcy z branż hotelarsko-gastronomiczno-turystycznych (ho-ga-tur) w Polsce.

Badanie zrealizowane przez Zespół Szkół Ekonomiczno-Hotelarskich im. Emilii Gierczak w Kołobrzegu

Raport „Doradztwo zawodowe z perspektywy ucznia, rodzica, pracodawcy z branż hotelarsko-gastronomiczno-turystycznych (ho-ga-tur) w Polsce.“ opublikowany jest na stronach Sektorowej Rady ds. Kompetencji Turystyka:

<http://www.pracodawcyturystyki.pl>

<http://www.sgh.waw.pl/sektorowa-rada-turystyka>

Badanie dotyczące zdiagnozowania potrzeby funkcjonowania w szkołach ho-ga-tur doradztwa zawodowego, które było realizowane w okresie czerwiec-wrzesień 2022 roku.

W badaniu wzięło udział:

63 pracodawców

675 uczniów

149 rodziców/opiekunów

Doradztwo zawodowe można rozumieć jako proces, który pozwala poznać własne preferencje, potencjał, mocne strony, tak aby w bardziej świadomy sposób dokonać wyboru szkoły czy przyszłego zawodu. Doradztwo zawodowe pełni istotną funkcję między innymi w szkołach.

Od 1 września 2018 r. placówki oświatowe są zobowiązane do realizowania doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacyjnych podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego oraz w ramach wizyt zawodoznawczych mających na celu poznanie przez dzieci i uczniów środowiska pracy w wybranych zawodach. Co więcej, w przypadku szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych doradztwo zawodowe realizowane jest także na zajęciach związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu.

Od 1 września 2019 r. podstawę prawną organizacji doradztwa zawodowego stanowi rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r.

Celem ogólnym przeprowadzonego badania było znalezienie odpowiedzi na pytanie – Czy doradztwo zawodowe spełnia oczekiwania uczniów, rodziców i pracodawców z branż hotelarsko-gastronomiczno-turystycznych w Polsce?

Celami szczegółowymi przeprowadzonego badania były między innymi:

- ▶ zdiagnozowanie potrzeby funkcjonowania w szkole doradcy zawodowego
- ▶ uzyskanie opinii od uczniów na temat otrzymanej pomocy ze strony doradcy w wyborze szkoły branżowej
- ▶ poznanie najbardziej oczekiwanego przez uczniów rodzaju zajęć z doradcą zawodowym
- ▶ zidentyfikowanie umiejętności oczekiwanych przez pracodawców w branży ho-ga-tur oraz
- ▶ poznanie ich perspektywy dotyczącej między innymi wyboru zawodu przez praktykantów

- ▶ poznanie motywów uczniów i rodziców, którymi kierowali się przy wyborze szkoły ponadpodstawowej
- ▶ zidentyfikowanie oczekiwań poszczególnych grup podmiotów z branży ho-ga-tur oraz
- ▶ identyfikacja problemów z jakimi będzie musiał zmierzyć się sektor turystyki w zakresie doradztwa zawodowego.

Informację o prowadzeniu badania oraz link do opracowanej ankiety online rozesłane zostały do podmiotów związanych z branżą ho-ga-tur, a w szczególności do Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego z siedzibą w Warszawie, Regionalnego Stowarzyszenia Turystyczno-Uzdrowiskowego w Kołobrzegu. Następnie ankiety dystrybuowane były wśród przedsiębiorców. Informację na temat badania oraz link do ankiet do rodziców i uczniów (klas I i II) rozesłano do Ogólnopolskiego Konsorcjum Szkół Branżowych HO-GA-TUR kształcących w zawodach z obszaru hotelarsko-gastronomiczno-turystycznych.

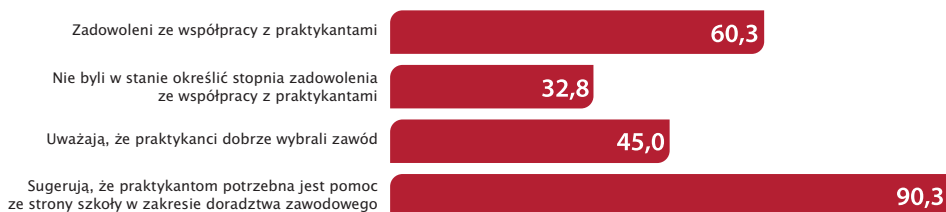
Z uzyskanych w ramach badania odpowiedzi wynikało, że w 90 proc. ankietowanych firm uczniowie odbywają praktykę zawodową, z czego 60,3 proc. pracodawców odpowiedziało, że jest zadowolona ze współpracy z praktykantami.

Z uzyskanych w ramach badania odpowiedzi wynikało, że w 90 proc. ankietowanych firm uczniowie odbywają praktykę zawodową, z czego 60,3 proc. pracodawców odpowiedziało, że jest zadowolona ze współpracy z praktykantami. Wśród przedsiębiorców, którzy wzięli udział w badaniu 32,8 proc. nie była w stanie określić stopnia zadowolenia ze współpracy z praktykantami. 45 proc. ankietowanych uważa, że praktykanci odbywający u nich praktyki zawodowe dobrze wybrali zawód, a 90,3 proc. uważa że, praktykantom potrzebna jest większa pomoc ze strony szkoły w zakresie doradztwa zawodowego.

Pracodawcy...*

* wartości we wszystkich wykresach podano w %

Opinie pracodawców i proponowane rozwiązania

Według 46,8 proc. pracodawców doradztwo zawodowe w szkołach podstawowych nie przygotowuje uczniów do wyboru kierunku dalszego kształcenia (TAK odpowiedziało zaledwie 14,5 proc. ankietowanych). Według badanej grupy pracodawców, działania które mogłyby wpłynąć na przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy to promocja kierunków kształcenia, na które jest zapotrzebowanie na rynku pracy (81 proc.), z kolei 69,8 proc. respondentów uważa, że dobrym pomysłem byłoby zwiększenie godzin praktyk zawodowych i zajęć praktycznych, a 46 proc. stwierdziło, że szkoła powinna zwiększyć godziny doradztwa zawodowego w celu przedstawienia różnych zawodów. Pozostałe 8 proc. ankietowanych wskazała, że dobrym rozwiązaniem mogłyby być organizowane spotkania w obiektach u przyszłych pracodawców, udział w zajęciach pracowników z danej branży, którzy przedstawiają aktualne realia pracy, opowiadają na czym polega praca w danym zawodzie.

Z perspektywy ucznia ponad połowa osób, która wzięła udział w badaniu (54,1 proc.) uważa, że doradca zawodowy jest w szkole potrzebny.

Ponad połowa uczniów, która wzięła udział w badaniu (54,1 proc.) uważa, że doradca zawodowy jest w szkole potrzebny. 16,5 proc. ankietowanych uczniów uważa, że doradztwo zawodowe realizowane w szkole spełniło ich oczekiwania, zaś 62,6 proc. respondentów uważa, że oferowane w ramach doradztwa wsparcie nie spełniło oczekiwań. Na rozmowę z doradcą zawodowym zdecydowałoby się 27,7 proc. ankietowanych.

Z perspektywy ucznia

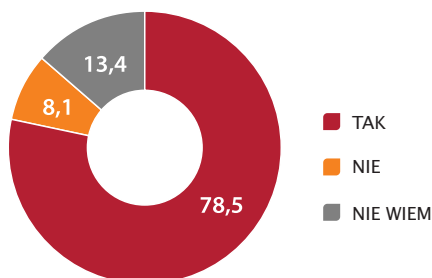
Uczniowie podczas badania wskazali również preferowane formy doradztwa zawodowego i są to między innymi:

- ▶ wycieczki zawodoznawcze (60,4 proc. wskazań)
- ▶ spotkania z przedstawicielami PUP, OHP, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (54,1 proc. wskazań)
- ▶ stosowanie metod aktywizujących – np. dyskusje, gry symulacyjne, metody sytuacji, metoda projektów, zajęcia warsztatowe (38,8 proc. wskazań)
- ▶ spotkania z przedstawicielami poszczególnych zawodów (22 proc.)
- ▶ testy i kwestionariusze: kwestionariusze zainteresowań zawodowych i kwestionariusze preferencji (21,2 proc. wskazań)
- ▶ filmy zawodoznawcze (18 proc. wskazań).

Przeprowadzone badanie obejmowało również zebranie opinii wśród rodziców oraz poznanie ich perspektywy dotyczącej doradztwa zawodowego.

Opinie rodziców/opiekunów (149 ankietowanych)

* wartości we wszystkich wykresach podano w %

Na pytanie: Czy chcieliby, aby dziecko otrzymało pomoc od szkolnego doradcy zawodowego w zakresie wyboru dalszego kształcenia lub kariery zawodowej?

Wśród 149 ankietowanych rodziców, aż 78,5 proc. odpowiedziało TAK, tylko 8,1 proc. rodziców NIE chciałoby, aby taka pomoc była udzielana ich dzieciom.

Odpowiedzi NIE WIEM udzieliło 13,4 proc. respondentów.

89,9 proc. ankietowanych rodziców uważa, że doradca zawodowy jest potrzebny w szkole.

Zdaniem rodziców...

38,5 proc. ankietowanych uważa, że ich dzieci nie otrzymały pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, natomiast 36,5 proc. badanych rodziców/opiekunów uważa, że trudno jest im powiedzieć czy działania szkoły w tym zakresie to doradztwo zawodowe.

Według rodziców zakres rozmów ich dzieci z doradcą zawodowym powinien dotyczyć między innymi:

- ▶ wyboru szkoły/studiów – 75,7 proc
- ▶ predyspozycji zawodowych ucznia – 67,5 proc.
- ▶ planów na przyszłość – 64,9 proc.
- ▶ przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej – 62,2proc.
- ▶ sposobów poszukiwania pracy – 60,1 proc.
- ▶ wyboru zawodu 52,7 proc.
- ▶ rynku pracy – 46,6 proc.
- ▶ przygotowania do wystąpień przed grupą – 29,7 proc.

Analizując wyniki przeprowadzonego badania można stwierdzić, że oczekiwania uczniów, rodziców i pracodawców z branży ho-ga-tur w zakresie doradztwa zawodowego i dostępnych form możliwego wsparcia są wyższe od obecnie dostępnych.

Biorąc pod uwagę zmieniający się rynek pracy oraz potrzeby zarówno pracodawców, jak i uczniów dobrą praktyką byłoby utworzenie np. Biura Doradcy Zawodowego w każdej szkole, a w przedszkolu zaproponowanie np. spotkania z przedstawicielami różnych zawodów „1x1”, czyli 1 godzina – 1 pracodawca – 1 raz w miesiącu.

Podsumowując zebrane opinie w ramach badania – efektywne doradztwo zawodowe uzależnione jest między innymi od:

- ▶ kompetencji doradcy zawodowego, wiedzy psychologicznej i podejścia pedagogicznego, umiejętności interpersonalnych
- ▶ świadomości ucznia i rodzica w zakresie doradztwa zawodowego oraz świadomości zmieniającej się sytuacji na rynku pracy
- ▶ umiejętności pozytywnego budowania kariery opartej na aspiracjach i osiągniętych efektach edukacyjnych

- ▶ zasobów szkoły w tym zasobów finansowych i lokalowych;
- ▶ wykorzystania zasobów występujących w środowisku lokalnym
- ▶ dostępu do informacji o rynku pracy
- ▶ współpracy pracodawców i szkół w zakresie kształcenia efektywnych nawyków pracy i umiejętności społecznych
- ▶ stopnia opanowania umiejętności planowania kariery zawodowej wynikającej ze znajomości swoich mocnych stron oraz oczekiwań pracodawców
- ▶ umiejętności krytycznego myślenia, planowania oraz podejmowania decyzji.

www.pracodawcyturystyki.pl
www.sgh.waw.pl/sektorowa-rada-turystyka

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

